

Sayın Başkan, Değerli Meclis üyeleri, Odamızın Aralık ayı olağan Meclis toplantısına hoş geldiniz diyor, hepinizi şahsım ve yönetim kurulu adına saygıyla selamlıyorum.

Değerli Meclis üyeleri,

3. Çeyrek büyümesi beklentilerin oldukça üzerinde, %4 geldi. Bu yıl da ekonominin % 3 dolaylarında bir hızla büyümesi beklenmektedir. Bu yılın ilk dokuz ayında milli gelir artışının esas olarak iç talep ve hükümet harcamalarından kaynaklandığını görmekteyiz. Net ihracatın büyümeye katkısı çok düşük, bazı çeyreklerde de negatif olmuştur. Bu durumun, ihracat artışındaki yavaşlama nedeniyle önümüzdeki yılda da devam edeceği görülmektedir. Bunun nedeni, küresel ekonomik şartlar ve en büyük ticaret ortaklarımızdaki düşük büyüme ve bölgemizdeki siyasi gerginlikler ve çatışmalar ihracat artışı konusunda iyimser olmayı zorlaştırmış olmasıdır. Bu nedenlerle 2015 yılında ekonominin Orta Vadeli Program hedefleri doğrultusunda yüzde 3-4 bandında büyümesi beklenebilir. 2015 yılı; içeride siyasi belirsizliklerin, dışarıda ise jeopolitik risklerin arttığı bir yıl oldu. Kasım seçimleriyle birlikte siyasi belirsizliklerin ortadan kalkması ve önümüzdeki dört yıl başka bir seçim olmaması, siyasi belirsizlik riskinin uzunca bir süre ortadan kalkacağı beklentisini doğurdu. Ayrıca AB ile üyelik müzakerelerinin yeniden başlaması da beklentileri olumlu etkilemiştir. Küresel ekonomide düşük büyümenin devam etmesi, AB’de parasal genişlemeye rağmen ekonomide yeterli bir canlanmanın olmaması, 2015 yılında küresel ekonomiye entegre olmuş bir ülke olan Türkiye’nin işlerini zorlaştırmıştı. Bu zorlukların, büyük ölçüde 2016’da da devam etmesi beklenmektedir. Ayrıca Rusya ile yaşanan sorunlar ve güney sınırimızda devam eden çatışmalar, ihracatımızı olumsuz etkileyerek döviz gelirlerimiz üzerinde bir baskı yaratmaktadır. ABD Merkez Bankası oldukça uzun bir süreden beri ilk kez faiz artırımına gitmiştir. Bu faiz artışı beklendiği için piyasalar üzerinde olumsuz bir etki doğurmamış, tam tersine bir rahatlama yol açmıştır. Yapılan açıklama, 2016 yılında da faizlerin kademeli olarak arttırılacağını belirtmektedir. Bu açıklamayla birlikte 2016 yılı sonunda ABD’de faizlerin yüzde 1,5’a yükseleceği beklentisi oluşmuştur. İlk anda fazla bir etki yaratmamakla birlikte ABD’de faizlerin artması orta ve uzun vadede finansal piyasaları ve uluslararası sermaye hareketlerini etkileyecektir. Düşük büyümeye paralel olarak ithalatın ve petrol fiyatlarının düşmesi, cari açıkta bir düşüşe yol açmıştır.

Ancak buna rağmen ilk on ayın sonunda ülkemizden toplam 9 milyar doların üzerinde bir yabancı sermaye çıkışının olması, ABD Merkez Bankası'nın faiz artırımıyla birlikte ülkemizin dış finansman sağlamasını olumsuz etkileyebilecektir. Düşük büyümeye rağmen cari işlemler açığının ekonomide bir sorun oluşturmaya devam etmesi, ekonomide yapısal bir dönüşüm sağlayacak reformların acilen gerçekleştirilmesi gerektiğini göstermektedir. Büyüme yüzde 3-4 bandında olduğu sürece işsizlikte anlamlı bir düşüş beklemek gerçekçi değildir. Bu yıl yüzde 10 dolaylarında olacak olan işsizliğin 2016 yılında da bu düzeylerde kalması beklenmektedir. İşsizliğin mevcut koşullarda bir nebze olsun azaltılması, işgücü piyasasını esnekleştirecek reformların yapılması ve işgücünün niteliğini yükseltecek mesleki eğitim programlarının yaygınlaştırılması ile mümkün olacaktır. Enflasyon hedeflemesine geçen merkez bankası bugüne kadar açıklamış olduğu enflasyon hedeflerine hiçbir yıl ulaşamamıştır. Bu yıl da enflasyonun yüzde 8 dolaylarında gerçekleşmesi beklenmektedir. Geçmiş yılların tecrübesi, merkez bankasının önümüzdeki yıl da yüzde 5 enflasyon hedefine ulaşamayacağını düşündürmektedir. Ayrıca, döviz kurlarındaki yükselmeler de merkez bankasının enflasyonla mücadelesini zorlaştırmaktadır. Türkiye ekonomisinin 2016 yılındaki performansını ihracat pazarlarımızdaki ve dünya ekonomisindeki gelişmeler belirleyecektir. Küresel ekonomide yaşanabilecek olumsuzluklar ekonomik büyümeyi olumsuz etkileyebilecektir. ABD'deki faiz artışının bizim gibi gelişen ülkelere akan fonların azalmasına yol açması beklenmektedir. Türkiye gibi, yüksek dış ticaret açıkları verdiği için yüksek dış finansman ihtiyacı içinde olan ülkeler için 2016 yılındaki en önemli risk dış finansman imkânlarının daralmasından kaynaklanmaktadır.

Değerli Meclis üyeleri,

Hükümetin açıklamış olduğu Eylem Planı birçok yapısal reform vaadini içermektedir. Bu yapısal reformların bir an önce gerçekleştirilmesi, ekonomik büyümeyi olumlu etkileyecektir. Bu nedenle Hükümetin elini çabuk tutması ve bu reformlar üzerinde yoğunlaşması gerekmektedir. Devlet asgari ücret artışının getirdiği yükün bir kısmını üstleniyor. Asgari ücret 2016 başında zaten 1120 TL olacaktı. Bu durumda asgari ücret artışının işverene getirdiği ek maliyet 274 TL oluyor. Devletin bu artışın yüzde 40'ını üstlenecektir. Bu katkıya rağmen işverenin maliyetlerinde küçümsenemeyecek bir artış olmaktadır.

Asgari ücretteki artış diğer ücretleri de etkileyecektir. Bunun sonucu olarak hem rekabet gücümüz zayıflayacak hem de istihdam olumsuz etkilenecektir. Asgari ücretin etkisi kısa sürecek, bir süre sonra artan enflasyon bu ücret artışını eritecektir. Diğer yandan yüksek asgari ücret, reel sektörün gelir ve kârlarında büyük düşümlere yol açacaktır. Asgari ücretteki artışın en önemli etkisi, firmalar üzerindeki kıdem tazminatı yükü üzerinde olacaktır. Asgari ücretteki yüzde 30'luk artış kıdem tazminatı yükünü de yüzde 30 arttırmaktadır. Zaten kıdem tazminatı yükünü karşılamakta zorlanan firmalar bu ek yük ile daha da zor duruma itilmektedir. Bunlara ek olarak asgari ücret artışı kayıtdışı istihdamı artırarak firmalar arasındaki haksız rekabeti de artıracaktır. Bu nedenle devlet katkısı, asgari ücrette normal artış olan 1120 TL'nin brütünü aşmamalıdır.

Değerli Meclis üyeleri,

Geçtiğimiz günlerde Kalkınma ajansının düzenlediği proje yarışmasında 400 proje arasından sergilenmeye değer bulunan 96 proje sergilendi. Bu sergi duyurusunu da sizlere iletmiştik. Bu projelerin sizler tarafından incelenmesi gerektiğini düşünüyorum. Bu projelerden yeni fikirler üretebilir, proje sahibinin aklına gelmeyen başka uygulama alanları tespit edebilirsiniz. Bu genç beyinleri ve fikirlerini bünyenize katarak yeni iş alanları ve yeni işler geliştirebilirsiniz. ABD'de dev firmalar böyle start-up firmaları bünyelerine katarak hem daha fazla büyüyor, hem de inovasyon kapasitelerini geliştiriyorlar. Buna ek olarak üniversite-sanayi işbirliğini geliştirmek amacıyla yine geçtiğimiz günlerde Ankara Üniversitesinden 40 öğretim üyesini I. Organize Sanayi Bölgesine götürdük ve birkaç fabrikayı gezdik. Üniversite hocaları hem çok istekliydiler hem de çok yararlandılar. Üniversite-sanayi işbirliği geliştikçe bundan sizlerin de yararlanacağınızı düşünmekteyim.

Değerli Meclis üyeleri,

Sözlerime burada son verirken hepinizin yeni yılını kutluyor, yeni yılın sağlıklı, huzurlu ve bol kazançlı geçmesini diliyorum.